

[Lysholt Hansen.]

en sådan politik — og da slet ikke på et tidspunkt, hvor vi får oprettet en række større kommuner, der står over for at skulle løse store opgaver, hvis de ikke skal snuble i starten.

Følger man regeringens forslag, vil det sige, at kommunerne skal til over skatterne at spare op til deres investeringer i løbet af en årrække. Kommunerne har simpelt hen ikke pengene, og de har ikke statens mulighed for f. eks. at gå på det udenlandske lånemarked. Følgerne bliver derfor, at tingene ude omkring efter 1. april 1970 må gå i stå i en lang række år, indtil man har kapital sparet op. En sådan politik kan i hvert fald socialdemokratiet ikke give tilslutning til, og vi synes egentlig heller ikke, at de kommunalfolk, der har røgtet deres opgave under ansvar over for vælgerne, fortjener, at man nu, hvor de har været igennem besværet med at skabe de nye kommuner, fortjener at få det spark, som jeg synes man giver dem her.

Lad mig så vende tilbage til besparelsesafsnittet i finansministerens tale. Når socialreformen er placeret i dette afsnit, har vi altså dermed fået forklaringen på regeringens uvilje over for de forslag til sociale forbedringer, socialdemokratiet har fremsat i denne folketingssamling. Hvis vi skal samarbejde her i tinget om socialreformens gennemførelse, vil jeg håbe, at regeringen vil revidere sin opfattelse på dette område. Socialreformen skal nemlig gøre de sociale ydelser mere medmenneskelige, mere effektive og større. De skal ikke være et led i besparelser på statsbudgettet.

En ting er imidlertid de penge, det offentlige skal bruge til sin virksomhed - og jeg vil gerne sige, at vi er hjemme, når det gælder dækning af disse udgifter, ja, vi accepterer endda nogle af de udgifter, som regeringen selv har skaffet sig på halsen ved sin mislykkede penge- og kreditpolitik - en anden ting er det overskud, finansministeren ønsker at skabe sig ved at opkræve mindst 1.500 mill kr mere, end han har givet ud. Af fremsættelsestalen fremgår det klart, at formålet med dette overskud er, at befolkningens købekraft skal skæres ned. Det må vel være den endelige indrømmelse af, at man har sat udskrivningsprocenten væsentligt højere, end det var nødvendigt

for at fastholde den finanspolitiske stramning uændret. Så kan vi måske blive fri for, at finansministerens partifæller fremturer med landet over for at sige, at der er givet rabat på hr. Grünbaums skatteskala.

Hvad er nu baggrunden for den stærke finanspolitiske stramning? Ja, det er jo rigtigt, at de økonomiske resultater i 1969 svarer meget dårligt til de løfter, man gav, da man var uden ansvar og skulle give vælgerne indtryk af, at man en-to-tre kunne løse en række langsigtede erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske problemer. I løbet af to år har man øget den udenlandske gæld med mere end i hele perioden fra 1962 til 1967. Selv om finansministeren tidligere har gjort et stort nummer ud af følgerne af den udenlandske gælds stigning, skal jeg ikke gøre det; jeg er sikker på, at den fantastiske udvikling, der har været i dansk industri siden slutningen af 1950'erne, har en klar sammenhæng med, at man dengang anlagde en langsigtet ligevægtsbetragtning på betalingsbalance og kapitalbalance.

Det danske samfund har gjort, hvad enhver aktiv erhvervsmand ville gøre, nemlig finansieret en del af udbygningen af produktionsapparatet ved hjælp af lån. Hvis det er en god investering, kan man tjene betydelig mere ind, end man skal bruge til afdrag og forrentning - og det har været en god investering; hvis man sætter den samlede nettogæld i udlandet i forhold til eksporten, viser det sig, at gælden i 1950 var 64 pct. af et års eksport; i 1967 var den godt nok vokset i kroner, men den udgjorde kun 44 pct. af et års eksport. Den form for gældsætning er vist, hvad man kalder en god investering.

Nu har den nuværende regering ganske vist sat gælden op på 56 pct., og hvad værre er: denne gældsætning har været en panikagtig låntagning, der skulle tætte de huller i valutakassen, som en uforstandig penge- og kreditpolitik havde fremkaldt, og ikke et led i en klar, langsigtet investeringslinje for det danske samfund. Men hvis finansministeren — og regeringen med — har taget sine erfaringer med penge- og kreditpolitikken til efterretning, kommer vi ikke ud for så drastisk et låntagningsbehov, som vi har haft i disse to år, og så kan jeg kun tilråde en fortsat udenlandsk låntagning,